

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Varga-u. 5. :: Telefon 788-789.

Politikai napilap

Egyes szám ára 1000 korona.
Előfizetés ár egy hóra 20000 K

A Lakáshivatal

ma a legaktuálisabb témája Debreczenben a társaságoknak azzal kapcsolatban, hogy Hadházy Zsigmond főispán megtette az intézkedéseket a a népjóléti miniszter által a debreceni lakáshivatal ellen felhozott panaszok megvizsgálására. Nem akarunk előre vágni a vizsgálatnak. Ugy a főispán személyében, mint a vizsgálatra segítő társul mellé rendelt Vass Károly tanácsnokban kelendő garanciát látunk arra, hogy a vizsgálat gyors, objektív és minden részletre kiterjedő lesz, itt csupán helyi és személyi vonatkozásokat fejt ki általában akarunk szólni a Lakáshivatal intézményéről.

A debreceni egyetem egyik tudós professzora nemrégiben röpiratot adott ki, melynek vezérmotívuma és a címe is ez volt: *A Lakáshivatal mint a konszolidáció veszedelme*. A tudós professzor elkeseredett hangú kifejezést adott sokszereket fel fogásának, melyet magáról az intézményről táplálnak. Érdekes dolog, mert kétségtelen, hogy az ország sorsának intézői a háborús és forradalmi felforgatás után éppen a konszolidáció biztosítására, helyesebben elérésére létesítették ezt az intézményt, megakadályozni kívánván vele egy újabb szociális forradalmat, melyet a lakástalanság az emberek tömegeinél előidézett volna. És íme meglehet állapítani, hogy nemcsak a tudós professzor, hanem sokan mások éppen a konszolidáció veszedelmét látják benne.

Nem akarunk pápábbak lenni a pápánál, oksábbbak lenni az okosnál, de alighanem az egész lakáshivatali intézmény megalapozásában van a hiba. Valahogy úgy ad hoc, alkalmoszerűen, többször változtatva gyenge belső strukturáját szervezték meg az évek nehéz során át. Akkor, mikor esikpörökben vagy két-három kilogramm kenyér eltulajdonításában hivatásos, megközelíthetetlen, pártatlan bírák ítélik meg, addig az egyén számára életet és halált jelentő lakásügyekben vajmi csekély felelősséggel bíró fiatal tisztviselők ítélik meg, akik még a hivatal és alkalmaztatásuk állandóságában vetett hitet is kénytelenek nélkülözni. Ismétlünk helyi és személyi vonatkozásokról különállóak ezek a fejtegetések, de éppen ezért tekintetben az országos állapotokra is vonatkoztathatók.

Lakó, házior egyaránt tudhatja, hogy a lakás, még a legkisebb lakás is milliók értékét alkottat és alkotta is, mutatja ezt a lakásügyforralom, mely súlyos milliókra értékeli a megüresedett lakások lelépését; a

vagyonos ember minden áldozatra kész, hogy lakáshoz jusson. Ilyen körülmények között kézenfekvő, hogy annak az intézménynek, mely lakásokat ítél meg vagy vesz el, körül kell bátyázva lennie minden politikai vagy társadalmi, szellemi vagy anyagi befolyás lehetőségétől. Ha annak idején nem lakáshivatal, hanem lakásbíróságokat szerveznek és ha általánosságban, mindjárt elsőfokon a független magyar bíróság égisze alá helyezték volna a lakásügyeket, aligha hordta volna szét a szóbeszéd hosszú hónapokon át a legválogatottabb vádak özönét és aligha lett volna szükség ma Debreczenben vizsgálatra.

Tizenhat órás ülések lesznek a Házban.

Az erre vonatkozó indítványt napirendre tűzték. — Folyik a szanálási javaslatok vitája.

Budapest, ápr. 10. A nemzetgyűlés ma már 10 órás ülést tartott. Sztotovszky Béla elnökölt a délelőtti ülésen.

A kibontakozás.

Lukács György (kormánypárti) az első szónok. Felfogása szerint a javaslatok meg nem szavazásával nem csak a kormányt buktatnánk meg, hanem gazdasági csődbe kergetnénk az országot. Igen nagyfontosságú, hogy a kormány a külföldi kölcsönnel kapcsolatban rendezte a jóvátelet kérdést is. Igen nagy érdeme ez a kormányának. A jelen körülmények között az az út, amelyre a kormány lépett, a kibontakozás egyetlen útja. Senkinek vállalhatja a felelősséget a kölcsön meghiusulásáért. Gazdasági leromlottságunk oka a háború, a forradalom, bolsevizmus, román megszállás. Ezeket nem lehet meg nem történnékné tekinteni.

A javaslat azért fontos, mert ezáltal kapcsolódunk bele a világ gazdasági életébe. A javaslat elutasítása csak katasztrófát vonhat maga után, míg elfogadásával két és fél év alatt helyrehozhatjuk államháztartásunkat.

A nemzetek szövetségének eljárása reményt ad arra, hogy ezután a kisebbségek ügyét jobban figyelemmel kísérik. Ez esetben az elszakított véreinkre is jobb jövő virrad. Kivételes hatalmat kell adni a magyar kormánynak, amilyen a háborús viszonyok között volt. Aki hisz a magyar nemzet jövőjében, annak nem szabad a legsúlyosabb áldozatoktól sem visszariadnia. A javaslatot elfogadják. (Taps és éljenzés a jobboldalon.)

Indítvány 16 órás ülésekre.

Az elnök jelenti, hogy Örfy Imre és társai indítványt nyújtottak be a szanálási javaslatok tárgyalásának tartamára a 16 órás ülések bevezetése tárgyában. Felolvastatja

A földreformot, a földbirtok helyes megoszlását fölbirtokrendező-bíróság intézi; bizony annak idején a lakások helyes megoszlását is „lakásrendező”, vagy mondjuk lakásküldő bíróságokra kellett volna bízni, a lakáshivatalok csenevész intézménye helyett.

A szanálási javaslat 1926. évtől felszabadítja a lakásokat. De remélhetőleg még hosszabb átmenet lesz legalább a felmondási jogot illetőleg. Az átmeneti időre is bizony helyes lenne a lakásügyeknek a bíróságok elé utalása. Az átmenet csak így hajtható végre zökkenő és rázkódítás nélkül.

Felkiáltások a jobboldalon: Már ők sem bírák Rupertet hallgatni.

Farkas István: Nem bírák a kormány gyalázatos politikáját.

Az elnök Farkast a durva sértésért rendreutasítja.

Propper: Már a folyosón mondtotta ezt Farkas.

Ezután a házelnök indítványára Proppert a mentelmi bizottság elé utasítják, mert többször szembe helyezkedett az elnöki intézkedésekkel.

Rupert: A kormány igen nagy sikerének tartja a jóvátétel rendezését, de ilyen áldozatok árán bárki is rendezhette volna a jóvátételt.

A délutáni ülés.

Három órakor nyitotta meg az ülést Huszár Károly alelnök. Rupert Rezső folytatta beszédét.

A javaslatok szerint szabadabb lesz az állat- és terménykivitel. Ennek előnyét azonban csak a nagybirtok fogza élvezni, mert a kisgazdáknak nem lesz módja és ideje, hogy a kiviteli alkalmakat megvárják. A kisgazdák kénytelenek lesznek terményeiket eladni akkor, amikor arra őket az adószerző kényszeríti. A kormány általában védi a nagy vagyontokat és minden intézkedése, egészen adórendszere csak a kis egzisztenciát sújtja. Végül határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a kormány terjesszen elő törvényjavaslatot a teljes alkotmányosság és a polgári jogok visszaállításáról. A kormány iránt bizalmatlan, a javaslatot nem fogadja el.

Peyer Károly

szólal fel azután. A külföldi kölcsön összegének csekélyisége, eltekintve azokról a súlyos feltételektől, amelyek a kölcsönhöz fűződnek, kétség-telenül mindenkiben azt a gondolatot kelti, hogy itt nem lehet szó komoly szanálásról, csak legfeljebb a most oly sokat hangzottatott katasztrófa elodázásáról. Hogy legyen bizalom a pénzügyi politika iránt, a mikor a kormány maga sem tudja, hogy deflációs, vagy inflációs politikát csinál.

A kormány szerinte reakciós politikát követ. Hibáztatja, hogy a belügyminiszter nem csinálja meg a közigazgatási reformot.

(Felkiáltások: 16 órás üléseken se tudunk megalkotni egy törvényt.) A kormány elismeri a trianoni békeszerződést és a szociáldemokraták nem ismerik el azt, mert csak olyan békét ismernek el, amely a népek önrendelkezésén alapul. Ezért nem fogadják el az olyan szanálási javaslatokat sem, amelyek a trianoni békeszerződésre hivatkoznak. A jegyzőkönyvek súlyosbítják a trianoni szerződés feltételeit. Az osztrák kölcsönnél ez nem volt. Ott nem mentek túl a st. germaini békeszerződés határozmányain. Nem érti, miért olyan súlyos az ellenőrzés, hiszen a külföldi hatalmak nem adnak semmit nekünk, csak megengedik, hogy felvegyük a kölcsönt, mégis súlyosabb ellenőrzést állapítanak meg, mint Ausztriában.

Az ellenőrzés visszaállításának lehetősége állandó veszedelmet jelent. Ha valaki rosszakaratulag magya-

az indítvány aláírók névsorát. Az indítvány felett holnap döntenek.

Rupert távzónoklata.

Rupert Rezső (Kossuth-párti) a következő szónok. Tiltakozik a 16 órás ülések ellen. Ha helyreállítanák a konszolidációt — ugymond — nem kellene a külföld előtt megalkodnunk. Hozzáértó emberek öt perc alatt megmenthették volna az országot. Semmit sem ér a kardcsörtető politika. Az ország önére-jéből is talpraállítható. A militarizmusról szólna

a katonák egy részének elbocsátását kéri a tisztviselők elbocsátása helyett.

„Prágának szól”

Rupert utóbbi szavaira nagy izgalom keletkezett a Házban.

Bethlen miniszterelnök: Ugy lát-szik ez a beszéd Prágának szól.

Rupert: Deák Ferenc beszédével akarja bizonyítani, hogy az is antimilitarista volt.

Szomjas Gusztáv: Ez a beszéd az osztrák kormánynak szól.

Rupert: A mai kormány is osztrák kormány.

Nagy zaj a kormánypárton.

Felkiáltások: Hogy mondhat ilyet.

Propper: Még rosszabb, mint az osztrák kormány.

Szabó Sándor: Menjenek akkor Ausztriába!

Farkas István: Menjenek a herék.

Szabó Sándor: Menjenek a kitar-tottak.

Farkas István: Maguk a kitar-tottak!

Állandó nagy zaj. Az elnök Propper és Farkast rendreutasítja.

Rupert az elnöktől szünetet kér. Az elnök azonban nem adja meg. A baloldali ellenzék több tagja feláll és biztatja Rupertet, hogy kérje a tanácskozásképeség megállapítását s közben ők maguk kivonulnak a terem-ből.

rázza ezt a szakaszt, akkor az ellenőrzést 20 évig is fenn lehet tartani. A szakasszal Magyarország adta függetlenségét. Ebből következik, hogy bármilyen kedvező legyen is a helyzet a világpolitikában, Magyarországra nézve, — azt soha sem fogjuk tudni kihasználni.

Súlyos kifogásai vannak az adózás tekintetében. A középosztályt és a munkásságot kiméletlen adókkal sújtják. Igazságtalan a forgalmi adó kivetése. A földadódál nincsen a progresszivitás. A városi lakosság általában több adót fizet, — mint a falusi. A forgalmi adó teljesen igazságtalan. Kívánja, hogy a házházorészesedés címén beszedett adóból házakat építsen.

Payer: A szanálási javaslatok az iparos-osztály tönkretételét is jelentik. Ausztriában a szanálást úgy hajtották végre, hogy ma mindenki békén áll. A javaslatot nem fogadják el.

Indítvány a 16 óras ülésekről

Szeitovszky elnök ezután napirendi javaslatot tesz, amely szerint a Ház a holnapi ülésen határoz a 16 óras ülések tárgyában benyújtott indítvány felett.

Farkas István (szociáldemokrata) ellenzi a 16 óras ülésekről szóló indítvány napirendre tűzését. Szerinte egy újab erőszakos módszerrel akarja a kormány kiméletlenül keresztülröszkolni a javaslatokat. Ez azt bizonyítja, hogy a kormány a saját javaslataiban sem bízik és fél még attól az objektív kritikától is, amely az ellenzék részéről éri a javaslatokat. A 16 óras ülések terve ellenkezik a magyar kormány szellemével. (Taps az ellenzéken. Ellentmondások a kormánypártok.)

Pesthy Pál igazságügyminiszter: A szanálási javaslatokat nem a kormány, hanem a gazdasági helyzet sürgeti. A 16 óras ülések terve nem ellenkezik alkotmányunk szellemével. Kéri az elnöki napirend elfogadását.

Bessenyei Zénó: A 16 óras ülés fizikailag kimeríti a nemzetgyűlést, ajánlja, hogy az ellenzék csak vezérszónokait szerepeltesse a vitában.

Hegymegi Kiss Pál: A 16 óras ülések csak akkor lennének indokoltak, ha az ellenzék obstruálna. A kormánynak nincs jogcime ahoz, hogy 16 óras üléseket vezessen be. A 16 óras ülések bevezetése merénylet az emberi szervezet ellen.

Görgey István: A kormány a 16 órai ülésekkel éppen azt akarja lehetővé tenni, hogy az ellenzék minden komoly aggályát kifejtthesse. Nem érti, miért tiltakoznak a 16 óras ülések ellen, hiszen az ellenzék mindig azt hangoztatta, hogy széleskörű kritika nélkül nem engedheti át a javaslatokat.

A Ház az elnök napirendi javaslatát fogadja el.

Átternek az interpellációkra.

Interpellációk.

Fábián Béla interpellációját távol-lete miatt törlik.

Nagy Ernő és Peyer Károly interpellációik elhalasztását kérik, amire a Ház hozzájárul.

Szedő Ferenc kéri a belügyminisztert, van-e tudomása arról, hogy a közigazgatási hatóságok a Magyar Országos Földmunkások Országos Szövetségének tevékenységét lehetlenné teszi az által, hogy csoportok alakulását nem engedélyezi és a gyűlések megtartását betiltja. Orvoslását kéri a sérelemnek.

Az interpellációt kiadják a belügyminiszternek.

A mai ülés egynegyed 10 órakor ért véget.

— — — — —

Kávéházban, vendéglőben és a fodrásznál követelje a Debreczent.

J. Smith Magyarország pénzügyi ellenőrzője husvét után jön Budapestre.

Smith megbízatását Franciaországban elvi jelentőségűnek tartják. — A kölcsön elhelyezése zavartalanul fog menni.

Páris, április 9. A MTI párisi munkatársa J. Smith budapesti megbízatásával kapcsolatban francia politikai körökben azt az értesülést kapta, hogy ott nagy elvi jelentőségűt tulajdonítanak Smith küldetésének, mert igen fontosnak tartják, — hogy a közép-európai államokban egy tekintélyes amerikai pénzügyi szakember vállaljon hivatalos feladatot.

Páris, április 9. Sir Artur Salter, a Nemzetek Szövetségének gazdasági igazgatója tegnap délután fogadta a sajtó képviselőit. Közölte velük, hogy a Nemzetek Szövetsége J. Smith, bosztóni pénzügyi szakembert nevezte ki budapesti főbiztosul. Hangoztatta, hogy öröme szolgál a választás, mert Smith igen kiváló szakember. Ismertette Magyarország pénzügyi és gazdasági talpraállítását célzó akciót. Kifejtette, hogy miért van szükség Magyarországon gazdasági megerősítésre, s vázolta azt a tervet, melyet a nemzetek szövetsége készített a magyarországi infláció megszüntetése céljából. Salter annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy a kölcsön elhelyezése és az ujjaépítés munkája a megállapított program szerint zavartalanul fog végbemenni. Ebben a reményében megerősítik azok a tapasztalatok, amelyek a nemzetek szövetségének bizottsága legutóbbi útja alkalmával szerzett a magyarországi helyzetről. Végül bejelentette, hogy J. Smith a jövő héten kel utra Bosztontól, hogy közvetlen husvét után elfoglalja Budapesti hivatalát.

Francia hang Korányiról.

Páris, április 8. Bonsoir báró Korányi Frigyes Párisból történt távozásával kapcsolatban a következőket írja az egyik párisi lapban:

Báró Korányi Frigyes talpig becsületes ember, aki mindig utógondolatok nélkül közeledett hozzánk. Franciaországot sikerült kibékítenie Magyarországgal. Sajnálkozva távozott el Franciaországból és mi is mindig kedves emlékünkből fogjuk őt tartani. Oda ment, ahova kötelessége hívta: Budapestre, hogy vállalja Magyarország ujjaépítésének súlyos feladatát.

A cikkirő végül annak a reményének ad kifejezést, hogy az ujjaépítés munkája Magyarországon biztos sikerrel fog járni.

Rendezik az amerikai adósság ügyét

Bécs, április 9. A Neue Freie Presse jelentik Washingtonból: Amerika és Magyarország között tárgyalások indultak meg, amelyeknek az a célja, hogy szabályozzák az Egyesült Államokkal szemben fennálló kétféle dollárnyi magyar — kötvényadósság ügyét. A kincstári hivatal már érintkezésbe lépett Magyarország képviselőjével. Minthogy a végleges szabályozás valószínűleg szükségessé teszi a kongresszus akcióját, beavatott körökben azt hiszik, hogy az Egyesült Államok kormánya siettetni fogja a magyar adósság megnyugtató szabályozását és meg fogja könnyíteni a kongresszus akcióját.

Hymnusz affér a Felvidéken.

Pozsony, április 8. Massaryk köztársasági elnök születése napján az ipolyági katolikus templomban istentisztelet volt, amelyen résztvettek az Ipolyáson időző összes állami alkalmazottak. A mise befejeztével a tisztviselők a megyeháza nagyermebe vonultak. Az itt rendezett ünnepséget a tót himnusszal kezdték. Kinos feltűnést és megrö-

ránkozást keltett, hogy az ottani katonai parancsnokság vezetője, egy alezredes, a himnusz első akkordjainak felcsendülésekor tüntetően távozott. A „felszabadított” tótok még nem állapították meg, hogy a csehszlovák köztársaság részéről őket ért sérelem miatt milyen fórumnál emeljen panaszt.

Közvetlen tárgyalások Magyarország és Jugoszlávia között.

Budapest, április 9. Magyarország és Jugoszlávia között e hó 22-én éppen olyan közvetlen tárgyalások indulnak meg a még függőben levő kérdések elintézésére, mint aminek a cseh és legutóbb a román kormánnyal folytak. A Jugoszláv állammal a tárgyalások Belgrádban és Budapestel párhuzamosan fognak folyni.

A tárgyalások anyagát a két állam között még rendezésre váró anyagok alkotják, mint amilyenek az állampolgársággal kapcsolatos

kérdések, a kiadatás, utlevélügy, az irattárak megosztása, vasuti, forgalmi, vízügyi, állategészségügyi kérdések, a háboru előtti tartozások kérdése stb.

A tárgyalások megkezdését megelőzőleg holnap délelőtti megbeszélések indulnak meg Budapesten a magyar szakreferensek és Popovics szerb követ között. A holnapi megbeszélés tárgya a határszéli forgalom rendezése lesz.

LEGUJABB.

A szerb követ Horthy kormányzóhoz.

Budapest, április 9. A kormányzó április 9-én, 12 óra 30 perckor kihallgatáson fogadta Popovics Tihomert, az SHS állam budapesti rendkívüli követét és meghatalmazott miniszterét. A követ ez alkalommal nyújtotta át királyának azt a levelét, amelyben fiának a szerb trónörökösnek születését hozza a kormányzó tudomására.

Két és félszázalékos részvényváltás lesz.

Budapestről jelentik: Mint megbízható helyről értesülünk, meg egyeztek egymással a kormány és a bankvezérek a részvényváltás ügyében. Az ötszázalékos részvényváltást leszállították két és fél százalékra és a kormány azt a könnyítést is elfogadta, hogy a részvényváltást értékpapírok helyett készpénzben is lehessen teljesíteni.

Még nincs megállapítva, hogy milyen értékben fogják számolni a készpénzben fizetendő részvényváltást.

A Jegybank és a gazdák.

Budapest, április 9. Báró Korányi Frigyes pénzügyminiszternél ma délután előzetes megbeszélés volt a mezőgazdaságnak a jegybank részvényei jegyzésében való részvétele tárgyában. Az összes mezőgazdasági érdekeképviselők képviseltették magukat.

A megbeszélés tárgya volt azon lehetőségek és módok megvitatása, amelyek mellett a mezőgazdaság részt vehet a Jegybank részvényeinek jegyzésében. A megjelentek tájékoztatták a pénzügyminisztert kívánságaikról és konkrét javaslatokat tettek. A pénzügyminiszter az előterjesztett javaslatokat tanulmányozni fogja.

Vasuti karambol 40 halottal.

Berlin ápril 9. Mexikó jelentés szerint Queretsra mellett egy személyvonat összeütközött egy tehervonattal. A szerencsétlenségnek mintegy 40 ember eset áldozatui körülbelül 60 pedig megsebesült.

Svédország nem lesz köztársaság.

Berlin, ápril 9. Trens Oceán: A svéd országgyűlés nagy szótöbbséggel elvetette a szociálistáknak azt a javaslatát, hogy Svédországban vezessék be a köztársasági államformát.

Egyremásra csálnak, sikkasztanak.

Budapest, április 9. A rendőrség elfogató parancsot adott ki Mautner Lipót kereskedő ellen, aki két ügyfelét 15 millió koronáig megkárosította és megszokott. Ugyancsak körözi a rendőrség Aczél Árpád Károly, temesvári születésű, 32 éves szénkereskedőt és Nagy Géza, künmadarasi születésű bizományost, akik 6 esetben szén- és fa-szállítás ürügyén 20 millióval károsították meg üzletfeleiket és megszokták. — Elfogatóparancsot adott ki a rendőrség Tóth Imre, hódmezővásárhelyi gabonakereskedő ellen is, aki három ügyfelét 120 millióval károsította meg és el-
tűnt.

A legszebb színekben, a legjobb minőségben

Tavaszi	kangarnok	méterenként	300,000 K
Angol	scheviotok	méterenként	240,000 K

nagy választék mosóárúban felöltőszövetekben

**Feldheim Imre posztóháza-
zában Kossuth-utca 6. sz.**

Hírek

Szepesi Szövetség pünköszi kirándulása a Balatonra.

A Szepesi Szövetség helyi csoportja dr. Horvay Róbert szövetségi elnök vezetésével Pünkösdi ünnepekre kirándulást rendez a Balatonra.

Indulás Debrecenből szombaton, június 7-én este Budapesten át (pályaudvar csere) Balatonfüredre.

Jún. 8., vasárnap: Elszállásolás, fürdés, a telep megtekintése. Délután gőzhajón Tihanyba és vissza.

Jún. 9., hétfőn: Gőzhajón Siófokra (fürdés), este vissza Balatonfüredre.

Jún. 10., kedd: Hajón és vasuton (Balatonföldvár, Boglár, Badacsony, Fonyód érintésével) Keszthelyre. Elszállásolás házaknál. Délután gyalog (4 km.) Hévízre. Felajánlott fürdő. Este vissza Keszthelyre.

Jún. 11., szerda: Séta Keszthelyen, Georgikon, Festetics-palota, park és Balatoni múzeum megtekintése. Fürdés. Délután a Déli vasuton (Somogyi part) Budapestre, éjjel Debrecenbe érkezés hajnali 4 óra.

Költség (vonat, hajó, elszállásolás, ellátás) a mai számítás szerint kb. 700.000 K (papírkorona, nem takarékkorona).

Jelentkezés április végéig, 100.000 korona lefizetésével, Springer József könyvkereskedésében. Akinek arcképes igazolványa van, hozzá be a Springer-üzletbe, hogy a Déli vasútra együtt érvényesíthessük. — Az utiköltség természetesen így több mint felével kevesebb. — Ugyanakkor a reáliskola ifjúsága is megteszi ezt az utat.

A kiránduláson résztvehetnek nem szövetségi tagok is.

— Kineveztek a debreceni pénzügyigazgatóságnál. A pénzügyminiszter a debreceni pénzügyigazgatóságnál, illetve az állampénztárnál Kőrödy Istvánt pénzügyi főtanácsosnak, Szakács Mózes állam-pénztári főtanácsosnak, Bereczky Istvánt és Szlávik Antalt pénzügyi tanácsosnak, Fellner Áront pedig állampénztári tanácsosoknak nevezte ki. A kinevezések méltó és ügybuzgó tisztviselők lankadatlan munkásságának elismerését jelentik.

— Déri Frigyes újabb összeggel támogatja a múzeum ásatásait. Csűrös Ferenc kulturális tanácsnokhoz levél érkezett Lovránából, Déry Frigyesről, aki ott üdül. A nagy macenás egészsége teljesen helyreállt az enyhe tengerparti levegőn. A kulturális tanácsnokhoz intézett levelében közli, hogy a múzeum ásatásait feltétlenül folytassa a város. A szükséges költségekhez újabb összeggel járul hozzá és az elküldött költségelszámolást rendszeresen ellenőrzi.

— Herpay főlevéltárnok hivatalában. Herpay Gábor főlevéltárnok, aki néhány nap óta távol volt Debrecenből, tegnap vissza érkezett és hivatalát elfoglalta.

— Genfi diákok Debrecenben. A svájci főiskolai hallgatók tanulmány útjukon ma délután érkeznek Debrecenbe a nyíregyházi vonattal. A genfi diákok fogadtatására minden előkészület megtett az egyház és a Bethlen Gábor Kör. Az idegen ifjak a legelőkelőbb debreceni családoknál lesznek elhelyezve. Közülük egyet dr. Magoss György polgármester lát vendégül.

— Esküvő. Burger Fernanda és Wágner Aurél főgimn. tanár folyó évi április hó 10-én, csütörtökön délután 12 órakor tartják esküvőjüket a Kegyes Tanítórend kápolnájában Budapesten.

Bérbeadták a Kollegium tiszadadaí birtokát.

A kollegiumi igazgatótanács ülése. — Tisztviselői fizetés-rendezés. — Petzko Ernő nyugdíjazásával megüresedett tanári állásra kiírják a pályázatot.

A kollegium igazgatótanácsa tegnap ülésezett, melyen elhatározta tiszadadaí birtokának 12 évre szóló bérbeadását. Tiszadadán, mint ez ismeretes, két birtoka is van a kollegiumnak, a kisebbiket évenként és holdanként 162 kg. búzáért, a nagyobbikat, mely mintegy 1200 kat. holdat tesz ki, évenként és holdanként 200 kg. búzáért adták bérbe.

A hosszú tárgysorozathoz fontosabb kérdés még a kollegiumi tisztviselők és egyéb alkalmazottak kérése felől való határozat. A tisztviselők kérését teljesíthetőnek találta az igazgatótanács s mivel a gazdasági helyzet még megengedi, a tiszt-

viselők április hóra még ugyanazt a fizetést és egyéb javadalmazásukhoz tartozó járulékat fogják kapni, amit az állami tisztviselők.

A különböző albizottságok jelentéseit kivétel nélkül elfogadták. A statisztikai kimutatásokból jólesően állapítható meg, hogy a kollegium a háborút követő szomorú idők jelei közül egyre erőteljesebb lépésekkel halad az egészséges állapot felé.

Dr. Szokolai Petzko Ernő tanár nyugdíjaztatási ügye befejezést nyert, mert az erre vonatkozó iratok megérkeztek a közoktatásügyi minisztériumból. A tanári állásra a pályázatot rövidesen ki fogják írni.

Mc. Cormick episkopális püspök autóbaleset miatt nem jöhetett Debreczenbe.

Tegnap számunkban jeleztük, hogy Mc. Cormick, angol episkopális püspök és Emhardt, az episkopális világmozgalom egyik legelső harcosa Debrecenbe jön, hogy dr. Baltazár Dezső ref. püspök amerikai vizitjét viszonzozza s hogy tanulmányozza a magyar református egyházi és iskolai életet. Fogadtatásukra az egyház és az iskola vezetősége teljesen elkészült, mikor tegnap éjszaka dr. Baltazár Dezső püspök telefon értesítést kapott a látogatás elmaradásáról.

Az angol egyházfejedelem s kiváló kísérelője: Emhardt, Budapestén kisebb szabású autókarambolba szenvedett, melynek következtében le kellett mondaniok a debreceni utról s kiszabott idejük miatt a látogatás elmarad. Dr. Baltazár Dezső püspök különben személyes telefon beszélgetést folytatott angol kollégájával, ki tudatta, hogy egyikük könnyebb sérülést szenvedett s hogy mindketten nagyon gyengének érzik magukat a debreceni utra.

Dr. Révész Imre egyházkerületi főjegyző tegnap reggel hírdetményeken tudatta a látogatás elmaradását.

Dacára a kellemetlen telefon híradásnak, dr. Emhardt tegnap délután mégis megérkezett Debrecenbe. Ebédre dr. Baltazár Dezső fogadta. Megtekintette a Nagytemplomot, a kollegiumot, a ref. főgimnáziumot s mindenütt legteljesebb megelégedését fejezte ki. D. u. 5 órakor elbucsu-

zott s Baja Mihály és dr. Erdős Károly egyetemi tanárok kíséretében a vasúthoz hajtatott s az 5 órai vonat-tal elutazott.

Folyik a vizsgálat a Lakáshivatal ellen.

Újabb panaszok beadhatók, de csak konkrét adatokkal.

Mint tegnap számunkban megírtuk, a Lakáshivatal ellen megindult a vizsgálat, melyet a népjóléti miniszter felhívására maga Hadházy Zeigmond dr. főispán irányít, míg olyan esetekben, melyekben tanúkihallgatások szükségesek, dr. Vass Károly tanácsnok ejti meg a kihallgatásokat, aki mintegy vizsgálóbiztos gyanánt szerepel.

Egyelőre a már bejelentett panaszok kivizsgálása van soron. Tizenhét panasz várja eleddig a kivizsgálást. Tizenöt panaszt egyik helybeli ügyvéd juttatott el ügyfelei nevében Hegymegi Kiss Pál képviselőhöz, ki

aztán a kivizsgálás céljaira azokat átadta.

A vizsgálat során több olyan ügy is felszínre került, amelyekből már lett, részint becsületért és rágalmazás, részint magadlaksértés miatt.

Minden újabb panaszt Vass Károly tanácsnoknál kell benyújtani. Figyelmebe ajánljuk azonban a közönségnek, hogy a felesleges munka elkerülése végett csak konkrét adatok birtokában adják be panaszukat. Ha nem tudják egyik-másik állításukat bizonyítani, akkor felesleges feljelentést tenni, mivel a vizsgálat csak konkrét adatokra támaszkodhat.

Gazdasági magvak:

Lucerna, Lohere, Répa, Büköny, Angolperje, Kerti pázsit, Cinkorcirok, Kendermag, Mák, Borsó, Lencse stb. valamint:

Erfurti konyhakerti és virágmagvak

a legiztosabban termő valódi jól bevált fajokban, legolcsóbban kaphatók

KONTSEK GÉZÁNÁL, Debreczen, Kossuth-utca.

MERINO posztókereskedelmi rt.

lerakata Piacz-utca 49.

Tavaszi ujdonságok megérkeztek

Legnagyobb választék férfi szövettűnlegességekben. Kangarn, Burberry, frak és smoking kelmékben. Kabát lüszterek. Szolid szakott árak.

Egy töprengő feljegyzései.

A nyomdászok sztrájkolnak, a szabók sztrájkra készülnek, a tisztviselők elégedetlenek és mégis olyan szép a tavasz. Csak a posta drágul újra és a képviselők készen állnak 16 órási távúlésekre. Milyen érthetetlen mindez. Nemhogy inkább a képviselők sztrájkolnának és a posta lenne olcsóbb. De hát min töprengenek akkor én?

Házasság.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a következő házasságok kötötték meg:

Rákos Lajos hentes és mészáros segéd r. kath. — Kiss Mária r. kath. Falk Zeigmond Alajos cipőkereskedő izr. — Ehrenreich Magda izr.

— A Manz énekkara. Szerdán este 7 órakor folyt le a Manz Erzsébet négy szolamu női ének karának első hangpróbája igen nagy érdeklődés mellett. A Manz vezetője teljes számban megjelent a hangpróbán, ahol Talfa Lajos nagy osztályozta a jelentkezőket. A több mint 100 jelentkező közül 50 került sorra. — Azok akik szerdán nem kerültek sorra, vagy akadályozva voltak a megjelenésben, pénteken este 7 órakor okvetlenül jelenjenek meg az Iparos-tanonc iskolában, Burgondia-utca 2. I. em.

— Kiss Ferenc gyászja. Sulyos csapás érte Kiss Ferenc egyetemi tanárt: testvére Kiss Sándor nyug. állami tanító 60 éves korában elhalálozott. Sulyos betegséggel szállították be a debreczeni kórházba. Hol operációnak vetette alá magát. Az operáció nem hozta meg a kívánt eredményt. Kiss Sándor elhunyt nagy család, kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése ma csütörtökön délután lesz a Kossuth utcai templomból.

— Az Iparos Dalegyelet dalestélye. A debreceni iparos dalegyelet husvét vasárnapján nagyszabású táncsal egybekötött dalestélyt rendez az Omnia mozgó helyiségében. A nagysikerűnek ígérkező dalestély iránt már most is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— Hírdetmény az ürge és hörccsög irtásról. A városi Tanács a 67853—924 X. A F M sz. körrendelet értelmében felhívja a gazdaságosság figgelmét arra, hogy a mezei egeren kívül az ürge és hörccsög is nagy számban jelentkezik és kártételétől tartani lehet, így azok fokozott irtása az egész mezőgazdaság érdekében áll. Az irtás ideje a kora tavasz, a legjobban bevált szer pedig a szénkéreg, ennek hiányában pedig kiöntéssel kell pusztítani, Városi Tanács.

— Viz helyett sósavat ivott. Sulyos tévedés áldozata lett tegnap Hajduböszörményben egy 18 éves bádogossegéd, Kozler Sándor. Az illető a műhelyben a pohárban levő sósavat ivóviznek gondolta és azt víz helyett felhajtotta. Esméletlen állapotban igen súlyos belsősérülésekkel beszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota nagyon súlyos.

— Elloptak kétoldal szalonnát. Mondsein Jenő debreczeni kereskedő a napokban feljelentést tett a rendőrségnek, hogy ismeretlen jettések a Vágóhidon levő husraktárát fel törték és onnan 2 oldal szalonnát elloptak. A rendőrség nyomozást indított a betörő tolvajok ellen.

— Rozenfeld Endre továbbra fogva maradt. A letartóztatásban lévő Rozenfeld Endre bankbizomnyos szabadrábra helyezését kérte a vádtanácsból. A vádtanács tegnap foglalkozott az ügygel és Rozenfeld kérését elutasította, aki tehát továbbra is fogságban maradt.

A „Debreczen” félmillió koronás hírpályázata.

Három díj a legérdekesebb hír
közlőjének.

Az „ezerszemű” közönség támogatása és segítsége nélkül egyetlen egy újság hírszolgálatát sem lehet teljes. A közérdeket is csak úgy lehet igazán szolgálni, ha a közönség újságjának figyelmét felhívja az olyan bajokra, visszásságokra, melyek megszüntetését éppen a nyilvánosságra hozatallal, a nyilvánosság révén lehet elérni. De a pusztán hírszolgálatban is nagy segítségére lehet újságjának a közönség, olyan segítséget nyújthat, melyet másképpen megszerezni nem lehet.

Éppen ennek tudatában a „Debreczen” szerkesztősége úgynevezett
HIR-PÁLYÁZATOT
hirdet, három fő díjjal,
még pedig:

- I. díj . . . 250,000 korona
- II. díj . . . 150,000 korona
- III. díj . . . 100,000 korona

Egy hónap leforgása után adjuk ki ezeket a díjakat annak, aki a „Debreczen” szerkesztőségével a legérdekesebb (hogy úgy mondjuk) a legszeszenciásabb hírt, legyen az bármilyen vonatkozású, akár levélben, akár szóbelileg vagy telefonon közli. Szóbelileg vagy telefonon este hat óráig lehet megkeresni a szerkesztőséget Varga-utca 5. szám alatt, telefon 789 és 788.

A pályázat eredményét annak idején közöljük, de ha valamelyik nyertes bizalmasan kéri kezelni a hírszolgálatot, természetesen úgy közlését teljes diszkrécióban tartjuk.

— Pálffy Béla apát konferencia beszédei. Pálffy Béla apát a Theresianum kápolnájában az elmúlt három napon át délutánonként előkelő közönség jelenlétében konferencia előadást tartott. Pálffy Béla apát ezúttal is az egyházi szónoklat meggyőző mesterének bizonyult és nagyszerű szónoki képességét teljes fényében ragyogtatja.

— Szülő értekezlet a Főreálban. A debreceni m. kir. áll. Fazekas Mihály főreáliskola 1924. április hó 10-én, csütörtökön délután 5 órakor szülői értekezletet tart, melyre a szülőket tisztelettel meghívja az igazgatóság. 1. Igazgatói beszámoló felüli osztályozás eredménye; a tanulók készségtelensége; késései; óramutasztások; szülői ellenőrzés; a tanulók külső és belső viselkedése tekintélytisztel; vallásos élet; lelki tisztaság; az egészség gondozása; 2. Reithoffer Rezső rendes tanár bemutatja a Balatonhoz rendezendő kirándulás tervezetét; a szegény tanulók segítségének a módja. 3. Indítványok: Fazekas Mihály tisztelettel; májális.

— Megszűnt a női szabósztrájk. Tegnap reggel megszűnt a női szabómunkások sztrájkja és a munkások megkezdtek a munkát a műhelyekben. A munkabér 6 és 10 százalékkal emelt edett és a Nosz. (női-szabók országos szövetsége), drágasági arányszámaival fog emelkedni a drágaság mértéke szerint. A megállapodás aug. 15-ig érvényes. Minden hét péntekjén alapítják meg a következő hét érvényes bérémeit.

Gyönyörű nyakkendők
Frank Edénél.

A kőkor debreczeni emberének kultúrája.

Dr. Ecsedi István előadása.

Erről az érdekes témáról tartott előadást dr. Ecsedi István kollektív tanár a Munkás Otthonban. Ecsedi István a múzeumban őrzött őskori leletek kapcsán bemutatta a kőkori ember kultúráját, kő, csont eszközzeit.

Megvilágította a debreczeni ember istenfélését, amellyel kapcsolatban bemutatta a hortobágyi árkuspartii kőkori agyag istenszobrot. Szólt a kőkori ember túlvilági hitéről is bemutatta a zsugorított festett csontvázakat mely mellett a szerszámokat is megtalálták.

Bemutatta a gazdag bronzkori kultúrát. Főként a Halápon, Cserén nagyon díszes bronzkori tárgyakat találtak.

A hortobágyi népvándorláskori te-

melkezések érdekes római barbár kultúráját számos jól sikerült képen mutatja be. Végül a honfoglaláskori lovas sírok jelentőségét fejtegette magyar kultúrtörténet szempontból.

Az előadás kapcsán számos vetített képet és eredeti tárgyat mutatott be. Felhívta a hallgatóságot, hogy ha valaki a munkásság körül akar alapítás, akár földforgatás, csatornázás és földmívelés kapcsán egy égy cserepet, tárgyat találnak ne dobják el, hanem vigyék be a városi múzeumba s tegyenek a muzeumi öröknek a magyar kultúr munkában segítőtje.

A nagyszámú közönség rendkívül nagy érdeklődéssel hallgatta az előadást és lelkes ovációba részesítette az illusztris előadót.

Negyedmázsa buzaértéket kell letétbe helyezni a megigényelt házhelyek után.

A „Debreczen” megírta, hogy a földbirtokrendező bíróság kitzúzte a tárgyalásokat a házhely igénylések ügyében. A házhelyiségeket főként a város tulajdonát képező telkekre jelentették be, tehát az egyik érdekelt fél maga Debreczen városa lesz a jövő héten megkezdődő tárgyalásokon. A tanács mint ismeretes, e tekintetben igen liberális álláspontot helyezkedett, mert minden igény jogosult kielégítését tervbe vették. A

házhely rendezési ügyet Zöld József gazdasági tanácsos intézi és az ő hivatalában összpontosulnak az idevonatkozó kérvények. A házhely-igénylés formáival közölt érdekes azon intézkedés, hogy az igénylők még a tárgyalás megkezdése előtt negyedmázsa buza koronaértékét tartoznak biztosítékul letétbe helyezni. A házhelyek vételárát földbirtokrendező bíróság állapítja meg.

Lakmározó betörők a Kontsek üzletben

A Debreczenben elkövetett betörések száma szerdára virradóra ismét megsaporodott egy újabb esettel, melyet ismeretlen tettesek a Kontsek Géza fűszerkereskedő Kossuth-utcai üzletében követtek el. A betörést szerdán reggel vették észre, amikor is az üzlet alkalmazottai a főpulton 1 üveg szilvóriumot felbontva, egy tokaji boros üveget üresen, egy pástétomos dobozt, egy üveg mézet felbontva és több üres szardíniás dobozt találtak két férfi munkáskabáttal együtt. Az esetet azonnal bejelentették a rendőrségnek, honnan

detektívek szállottak ki a helyszínre és a nyomozást bevezették. A pulton talált két munkás kabát zsebeit átvizsgálták, azonban abban csak egy kilónyi só és sóskifli maradékot találtak.

A lakmározó betörők valószínűleg még megelőző nap este lopóztak az üzletbe és másnap reggel megbujva, mikor a nagyforgalmu üzletben a tömeges vásárlások megkezdődtek, észrevétlenül kiosontak.

A rendőrség a nyomozást megindította.

Felrobbant ekrazitos szelencze megsebesített három gyermeket

A „Debreczen” tegnapi számában megírtuk, hogy Mohanszky János 6 éves nyíregyházi kisfiúcskát súlyos szemsérülésekkel beszállították a szemészeti klinikára, ahol megoperálták. A fiúcskát a rendőrség részéről dr. Tóth Sándor rendőrségfőfogalmazó, a sérülési ügyosztály előadója kedden délelőtt megkísérelte kihallgatni, azonban nem lehetett, így kihallgatását szerdán délelőtt ejtette meg. A kihallgatás során a kis Mohanszky János előadta, hogy szüleinél a Nyíregyháza mellett levő Varjútelep tanyáján lakik. Ott néhány nappal ezelőtt a disznók a tanya mellett szántásból kiturkáltak egy vas szelencét Ezt a szelencét hazavitték

és lakásukon a komótra helyezték. A szobájukban volt éppen Molnár János és Dobos István nevű pajtásaival, mikor is a „pléh skatulya” felrobbant s mindhármojukat megsebesítette. A fiúcskát beszállították a debreceni szemészeti klinikára, ahol ápolás alá vették. Társait a nyíregyházi kórházban ápolják. Mint a nyomozás kiderítette, a pléh doboz egy ekrazitos szelencze volt, mely valószínűleg szerint a román invázió alatt egy az arra keresztül vonuló műszaki csapat málháiból esett le és került a föld alá, míg most a földtől turkáló sertések ismét felszínre hozták.

Killer Ede butorgyáros, udvari szállító

villanyerőre berendezett butorgyára és modern lakberendezési vállalata
Debrecen, Ferencz József-ut 68. sz.

A debreceni Faipar RT elsőrendű gyártmányainak, valamint a debreceni Göztűrészt és Faipar RT hajlított butorainak kizárólagos eladási helye Debrecen város területén.

Állandó butorkiállítás: ebédlő, háló, nappali és leányzóba berendezésekből, ugyisint nagyválaszték konyha butorokban is!

Halálozások.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be:

Nagy Viktória rk. 20 éves Meszena-u. 5. — Tóth Lajos ref. 6 hónapos Pesti-u. 4. — Nyakas Irén ref. 3 hónapos Pesti-u. 4. — özv. Szatmári Mihályné rk. 67 éves Nyugati-u. 40. — özv. Pap Rókusné rk. 60 éves Péterfia-u. 60. — Fodor Jánosné 41 éves ref. Nagyszepes 61. — özv. Stamberger Adolfné izr. 92 éves Hatvan-u. 55. — Szilágyi György g. kath. 24 éves Nyírmártonfalva. — Török Sándor ref. 59 éves Hajó-u. 16. — Gombos Gergely ref. 56 éves Kishegyesi-ut 40. — Zong Irma ref. 12 hónapos Hatvan-u. 1. — özv. Gombos Sándorné ref. 52 éves Bellegelő 383. — Tóth Kálmán ref. 27 éves Apaffi-u. 28. — Majercsik András r. k. 45 éves Kosuth-u. 36. — Nagy Lajos ref. 1 napos Vesselényi-tér 1. — Balogh András ref. 69 éves Nagycsere 87. — Kovács Lenke ref. 16 éves Fűvészkert-utca 16. — Boros Sándor ref. 23 éves Vendég-u. 59. — Nagy Vince ref. 19 éves Hencida 305. — Kuplencsák Zsuzsanna r. k. 55. éves Makai-u. 8. — Vasadi Tibor ref. 1 hónapos Török Bálint-u. 13. — Tóth Sándor rk. 84 éves. — Árva Mihály rk. 41 éves Nádudvar. — Toronyi János rk. 84 éves Varga-u. 18. — özv. Peleskei Józsefné ref. 77 éves Csapó-u. 22. — Maszkár Aranka rk. 2 hónapos Pesti-u. 4. — Kocsis Sándor ref. 56 éves Hatvan-utca 13. — özv. Turay Farkasné izr. 72 éves Miklós-u. 8. — Buray András ref. 62 éves Méliusz-tér 5. — özv. Takács Lajosné ref. 40 éves Sándor-u. 8. — Nagy Sándor ref. 11 hónapos Kishegyesi-ut 36. — Pataky Katalin ref. 5 éves Péterfia-dűlő 27. — Szele Béla ref. 18 éves Kishegyesi-ut 15. — özv. Révész Mihályné rk. 54 éves Árpád-tér 7.

— Az április—májusi időjárás Sziriusz szerint. Sziriusz mester újra nyilatkozott és nem épen megnyugtató a jóslata. Áprilisban és májusban nem lesz sem nagy hőség, sem nagy szárazság. Ellenkezően csapadékot és hóvizat várhatunk. A tavaszi hónapok általában igen kritikusok lesznek. A gazdák jól teszik, ha minden percet felhasználnak a munkára mondja Sziriusz, de megnyugtatósl hozzáteszi, hogy a termés nem lesz resz. Körülbelül olyan lesz, mint a tavalyi.

— Megízelt-e a MEINL cég Three Stars keveréket, ha nem, úgy egy próba vásárlás meggyőzi őnt annak kiválóságáról.

ÁLLANDÓAN minden nap NYITVA

5
reggel 5 óráig
a Modern Csevegő

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Csütörtök, Gésák, op., D) bérlet.
Péntek, Hamlet, tragédia, bérletszűnet.
Somlai m. v.
Szombat, A vasgyáros, színmű, bérletszűnet. Somlai m. v.

Nem játszom pórt, csak a töprengő, egyszerű embert.
Somlay Arthur a debreczeni szerepléséről és a szekspiri játszásmodorról.

Somlay Arthur, a magyar drámai színpad egyik leghíresebb reprezentánsa itt van Debrecenben. Holnap a Hamletben lép fel: ő, a magyar Hamlet, az egyetlen. Szekspir, dráma, igaz hangok a színpadról, önmagába hulló lelkű, rajongó közönség és áhitat, áhitat, mintha csak nyílt templom volna a színház.

Most az előkészületek folynak. Próbák és próbák, meg tanulás.

Somlay Arthurról a Bika kávéházban találkoztam. Kardoss Géza igazgató vitt hozzá. Dolgozott. Pedig itt a kávéházban soha sem irnak. Csak egy tintatartó van és egy toll, de az is mindig szabad.

Szerepét jelöli meg. És beszélünk.

Ne legyen különös, hogy Hamlet után a Vasgyárosban, a Sárga csikóban, végül az Ocskay brigádosban lépek fel. Én választottam így. Gondolom, Debrecen minden régi művész-barát színházba járó közönségéhez egy olyan darabban szólhatok, amire kíváncsi, amit szeretne még egyszer látni.

A Hamletben pályám legnagyobb sikerét értem el a Nemzeti színháznál. A többi darab pedig a legjobbak közül való. A két utóbbi karakterisztikusan magyar; izig-vérig. És ez kell.

Az én Hamletem egyszerű és világos. Nem játszom pórt, csak a töprengő, egyszerű embert. Igaz és őszinte hang szóljon itt a hallgatóhoz, a nézőhöz. És mindegyik partneremet is arra buzdítom, hogy emberek, csak földi emberek maradjanak a Szekspir tragédiában.

Aztán beszéljen az örökéletű szerző. Ő mondja, a Hamlet mondja a színésznek a legjobb instrukciót: „Különösen figyelve arra, hogy a természet szerénységét által ne hágjad, mert minden olyan tulzott dolog távol esik a színjáték céljától, amelynek feladata most és elejétől fogva az volt és marad, hogy tükröt tartson mintegy a természetnek, — hogy felmutassa az erénynek önműködését, a gunynak önön képét és maga az idő, a század történetének tulajdon alakját és lenyomatát. No már, ha ezt töltsz valaki, vagy innen marad, bár az avatallant megnevezted, a hozzáértőt csak bosszantja.”

Ezt mondta, írta Szekspir, így fordította Arany János. A Szekspir tragédiához ez a megfélebbizhetetlen rendezői utmutatás.

Nem koturnus, pór a művészet, hanem a nemes egyszerűség. Hamlet mondásán kívül Petőfi önvalómása is igazolást ad drámai játékmódomhoz. Az Utirajzokban a költő Petőfi a vándorszínész Petőfihez intéz egy mondatot a színjátékszásról: „Föl nem érem ésszel, hogy vannak a nem mindennapi emberek között is olyanok, akik nem értik, vagy nem akarják érteni, hogy az egyszerűség minden...”

És többet nem beszél a színészetről. Nem is lehet. Ezzel minden el van mondva. El van mondva és talán majd a közönség is így gondolja, midőn a való élet színes szépségeit látja kinyílni a sokat támadott debreceni színpad széthuzott függönye mögött. Hamlet előadásán.

Lukács Károly.

Közvetlen forgalom Erdéllyel és Romániával.

Az új forgalmi rend április 15-én lép életbe.

A magyar államvasutaknak a közvetlen személy- és podgyászforgalom deiglenes szabályozására vonatkozó hirdetménye a Vasúti és Közlekedési Közlöny legújabb számában közölletik.

E szerint április 15-től kezdve Lőkösháza — Kúrtos, Kőtegyán — Nagyszalonta, Biharkeresztes — Biharpöspöki és Nyírábrány — Érmihályfalva állomásokon át közvetlen személy- és podgyászforgalom lép életbe, vagyis ettől az időponttól kezdve Erdély és Románia nagyobb

városaiból közvetlen lehet jegyet váltani Magyarországon nagyobb városba és viszont.

A hirdetmény szerint a menetjegyek érvénytartama 400 km. távolságig két nap, 400 km. távolságon felül négy nap.

A menetjegyek árai magyar koronában és leiben állapítottak meg.

A jegyeket úgy lehet megváltani, hogy az utas a magyar területen történt utazásra magyar koronában, Erdély és romániai területen való utazást pedig leiben fizeti meg.

Meggyilkolta a vetélytársnőjét.

Agyonszúrt korcsmárosné.

Szeged, ápr. 9. A demarkációs vonal mögött levő Horgos községben kedden meggyilkolták Tarcsai Mihályné vendéglősnét Tarcsainénak a Főtéren van a vendéglője, amelynek gyakori látogatója volt Szalai Károly horgosi földműves, aki az asszonynak udvarolt. Szalai felesége ezt megtudta és több ízben meg

kérte urát, hogy ne járjon olyan gyakran a korcsmába. Kérése azonban eredménytelen maradt. Szalai erre elhatározta, hogy vetélytársnőjét elpusztítja. Tegnap egy nagy konyhakést vett magához és elment Tarcsainé felelősségre vonni, majd szót váltás hevében a konyhakést hátába szúrta. Tarcsainé meghalt.

A színházi iroda jelentései:

Kádár Böske és Kovács Terussal az élén az egész operette személyzet játszik a ma este D) bérletben színe kerülő „Gésák” Sidney Jones hervadt hata lan szépségű angol táncos operettében.

Somlay Arthur az illusztris művész tegnap már személyesen vezette a „Hamlet” próbáját, amelyben pénteken kezd meg vendégszerelést. A művész a nagy büti halhatatlan művét maga scenírozta újból és e szerint állítja be a darabot és így egészen újzerű hatásokat vált ki. Az igazgató és a bérletnek ezen vendégszerelésre 30 százalékos kedvezményt nyújt.

A „Hamlet” előadás érdekessége lesz még, hogy Oláh Gábor városunk nagy-néví írója fogja méltatni rövid beszéd keretében Schakspereát s ezzel kapcsolatban a darabot. Jegyeket az előadásra már lehet váltani.

Mozgósínházak jelentései:

Meteor-mozgó.

Ma, csütörtökön, nincs előadás.
Vasárnap „Páris grófnője” III. IV. rész.
„A szerelem vértanúja”. Jegyeldvétel szombaton 10 órától.

Vígyszínház-mozgó.

„Halálvitorlás” 7 felvonásban, Bimbálával. Kisérő „Bajból-bajba” burleszk 2 felv. Jön! „Örök tűz.” Jön! „Kuruzsló.”

Apollo-mozgó.

„Gyönyörváros” 6 felv., Mosjoukineval. Kisérő „Fix-Fox” burleszk. Jön! „Aranyos boszorkány.”

Legszebb alapok
Frank Edénél.

ÖNMAGÁNAK KÖSZÖNETI

azt az előnyt, amelyet elér akkor, ha a

„TISZÁNTULI HIRLAP”

nyomdavidalatnál, Debrecen, Varga-utca 5. készítteti el és szerzi be nyomtatvány szükségletét.

próhirdetését délután 5 órakor egész Debrecenben olvassák, ha déli 12 óráig feladja a „TISZÁNTULI HIRLAP” kiadóhivatalánál Debrecen, Varga-utca 5. Telefon: 7-82.

Hirdessen nálunk és cége nemcsak Debrecenben, hanem a Tiszántul nagyrészen is 24 óra alatt ismerette válik. Telefon: 7-82.

Sport

Fővárosi mérkőzések.

33 F. C. : UTSE 2 : 1.

A két csapat ma játszott a lefelé szakadt mérkőzésének második felidejét. Az első félidő eredménye mint ismeretes 1 : 0 volt a 33 F. C. javára. Az UTSE heves támadásokkal kezdte meg a második félidőt, később azonban ellenfele is felvonult és egy kiaknázatlan tizenegyes után Pipa megszerezte a második gólt. Az UTSE ezután még egy gólt ért el egy kapu előtti keletkezett kavargásból.

UTE—Törökvs 0 : 0.

Nívótlan unalmas mérkőzés, amely vége felé eldurvult, úgy hogy a bíróságtól balszélsőjét kiállította. A mérkőzésben a Törökvs támadott többször, eredményt azonban az erőlyes UTE védelemmel szemben nem tudott elérni.

KAC : Vasas 0 : 0.

Izgalmas szép játék, amelyben a KAC igen lelkesen küzdött és többet is támadott, mint ellenfele.

Triál-mérkőzés

Ma, csütörtökön délután négy órai kezdettel a válogatást előkészítő bizottság triál-mérkőzést tart a Diószegi-úti vasutas pályán. A triál maga Ferenczy Károly a MLSZ keleti kerületének elnöke fogja vezetni. A bizottság a triálra a következő játékosokat hívja meg. DVSC Farkas, Molnár, Horváth L. Szalánszky B., Polanetzky S., Vampetics, Németh, Borsi. DTE. Megéri, Fejér, Kriszter Weisz, Polyik, Szalmek, Fiórisz, Kaiser. DK-SE. Bayh, Fried, Ökrös. Herczeg. Némethy, Rothmann. DEAC. Csáky, Ökrös S. Cseszkó Gy., Görög, Borsi, DMTK Hubner, Meritu, Rothmann, Papp. A játékosok cipő, lábszárvédőt és harisnyát kötelesek hozni magukkal.

Bírókúldés.

A vasárnapi mérkőzések levezetésére a bírókúldó bizottság a következő bírókat és jelölőket küldte ki. DVSC—DEAC Bródy Barna (határ bíró: Mezei István, Székely An. or.) DVSC II.—DEAC II. d. e. 10 óra. Pauló István. BUSE—DK-SE B. újfalu. Szabó Kálmán. NYTVE—DTE fővárosi bíró. KSE—DMTK Tóth Béla. DTE ifj.—DSC Vasas kombinált délelőtti 9 órakor Rencs Antal.

Tanácsülés.

Lesz ma este 7 órakor a kerület hivatalos helyiségében, melyen a válogatott mérkőzés lesz a legfontosabb tárgy.

Fegyelmi határozat.

Budaváryt, a Nyíregyházi Törökvs hátvédjét tulerélys átéka miatt 2 hétre, április hó 23-ig a nyílvárosi mérkőzéstől eltiltotta.

DEAC

atlétikai szakosztálya pénteken este 6 órakor tartja az Egyetemi Kör helyiségében tisztújító ülést.

Mátthé János

hádos és szerelő és csatornázási vállalkozó
Csapó-u. 24. Telefon 321.
Elvállal vízvezeték, csatornázást, fürdő, egészségügyi műszaki berendezéseket szakszerű kivitelben, jóállás mellett minden szakmába vágó javításokat. Raktaron kutszivatyu, fürdőben fűzési tárgyak.

Közgazdaság

Ismét gyengülő irányzat az értéktőzsdén.

A koszt pénz 1 százalék.

A mai értéktőzsde a bécsi, lanyhaságról szóló hírek hatása alatt állott. Nyitáskor ugyan az alacsony árfolyamokra jelentkeztek vevők, de aztán erősen megcsappant a vásárlási hajlandóság és az eladók kerültek túlsúlyba. A nyitáshoz képest 3-5 százalékos árvesztések mutatkoztak. A piacon a külső ösztönzések is elmaradtak és Bécsből különösen zárlat felé az irányzat teljes ellanyúlását jelentették. A piac ellenálló képessége azonban elég volt ahhoz, hogy jelentősebb árvesztések ne forduljanak elő és különösen a közép és kisebb értékekben nagyobb áreltolódások nem fordultak elő. Egy pár különösen favorizált érték szilárd tendenciát mutatott. A gyengülő irányzat egészen zárlatig elhúzódott és a piacra nem volt különösebb hatással az a körülmény sem, hogy a koszt pénz egész fél százalékra esett vissza.

Az utótőzsdén barátságosabb volt a hangulat.

Az utótőzsdén barátságosabb hangulat fejlődött ki, de alig kötöttek üzletet. A létrejött kötések a zárlati kurzusoknál magasabb árnívón jöttek létre.

A koszt pénz 1 százalék árú. Salgó

790. M. Hitel 700, Hazai Bank 290, Angol-Magyar 91, Amerikai bank 17.100, Államvasút 640, Ganz Danub. 4450, Ganz vill. 2075, Schlick 99, Acél 320, Erisz 55, Maftér 425, Oukor 3770, Levante 349, Mezőhegy 815, Nasfai 2800, Ker. bank 1675, Karton 94, Bud. gőzmalom 169 áru.

Zürichi zárlat.

Budapest 80.

Budapest 80, Páris 3410, Newyork 571, Brüsszel 2865, Milánó 2545, Hollandi 213 egyenlő, Berlin 124 fél, 80 fél, Szófia 415, Prága 1695, Bukarest 295, Belgrád 705.

A takarékkorona árfolyama.

100 takarékkorona egyenlő 114 papírkoronával.

Terménytőzsde.

Hivatalos árak: Sörárpa 315-40, tengeri 237 fél-42 fél, korpa 200-5, egyebek változatlanok.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 256, érkezett 148, eladott 120 drb. Árak: könnyű 19-23000, nehéz 23-24000. A zárt vásáron nem volt forgalom.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árfolyamai ezer koronákban.

A legalacsonyabb, legmagasabb és záróárfolyamok 1924 április 9-n.

Bankok:	99	97	90
Angol-magy.	99	97	90
Ang.-oszt.	76	81	76
Bosny. agr.	10	11	10
Ipárbank	6	7	7
Fabank	448	455	440
Földhitelbank	286	288	308
Hazai	—	—	74
Hermes	—	—	—
Hungária	65	66	70
Szlovon. jelz.	17	19	18
Lloyd-bank	695	730	700
Magyar hitel	310	349	325
Ingatlan	37	38	37
Cseh bank	60	62	60
Forgalmi bank	140	152	140
Jelzáloghitel	41	42	40
Keresk. hitel	102	106	103
Leszámlító	—	—	16
Általános	17	19	17
Amerikai	70	73	72
Magy.-ném. b.	27	28	27
Olaszbank	17	18	18
Közp. jelz.	12	13	13
Városi bank	20	21	20
Mercur	47	53	52
Nemzeti	238	252	238
Oszt. hitel	1650	1700	1645
Keresk. bank	—	—	170
Verkehrs.	—	—	—
Wiener B.	51	55	55
Atlantica	—	—	—

Takarékpénztárak:	35	36	37
Belvárosi	35	36	37
Lipótárai	13	17	13
Kőbányai	40	44	41
Egyes főv.	225	230	224
Ált. takarékp.	195	210	195
Moktár	225	235	—
Pesti hazai	5150	5400	5150

Biztosítók:	13100	13750	13650
I. Magyar. Bizt.	13100	13750	13650
Fo. ciére	380	405	390
Magy.-franc.	—	—	700
Lej	—	—	350
Pannónia b.	—	—	4000

Malmok:	75	78	75
Back-malom	75	78	75
Borsod-misk.	167	170	167
Concordia	54	58	55
B. csabai	—	—	—
I. bpesti gm.	169	180	179
Törökszentm.	30	31	30
Gizella	70	72	70
Hungária	149	155	147
Király	37	39	38

Bankok:	280	300	280
Pesti Vikt.	280	300	280
Transdan.	75	80	75
Bányák és téglagyárak:	500	515	475
Kátrány	500	515	475
Bauxit	1325	1450	1300
Bauxit-trust	188	200	185
Beocsoni	115	120	115
Borsodi	40	42	40
Lőrinci	125	130	120
Cement	—	—	—
Eszakmagy.	540	545	525
Szászvári	710	750	690
Kohó	60	62	62
Istvántéglá	—	—	150
Köb. gőzt.	—	—	365
Drasche	2925	3050	2000
Magnezit	67	75	79
Aszfali	3650	3850	3625
Ált. Kőszénb.	—	—	—
Kerámia	—	—	—
Móri szén	—	—	230
Nagybányai	782	820	782
Salgó	12	13	13
Sajóköndői	295	300	295
Ujlaki	1000	1050	1000
Unio bánya	—	—	—
Urikányi	—	—	—

Nyomdák:	225	230	227
Athenaeum	225	230	227
Fővárosi	—	—	165
Franklin	—	—	61
Glóbus	—	—	15
Kuróssy	162	195	193
Pallas	—	—	7
Pes i könyvny.	—	—	80
Révai	—	—	—
Rig er	10	11	10
Stephanum	17	17	17
Ujságüzem	—	—	—

Vasművek és gépgyárak:	152	155	150
Bródi vagon	152	155	150
Coburg	—	—	—
Corvin gép	10	11	10
Csáky	22	23	23
Gazd. gép	185	195	180
Fábián	9	10	9
Fegyver	1450	1510	1500
Fémkeresk.	28	30	29
Frankl.	165	170	165
Ganz-Dan.	4400	4550	4400
Ganz-vill.	2150	2000	2135
Kistarcsai	55	63	55
Győrfly-Wolff	—	—	—
H. fierr	210	230	220
Aszab	44	46	44
Kissling	—	—	20

Cukorgyárak:	730	740	720
Délcukor	730	740	720
Horv. cukor	—	—	—
Magyar cukor	3700	3900	3700
Georgia	607	631	605
Mezőhegyesi	317	320	317
Stummer	—	—	3160
Élelmiszerüzletek:	13	14	13
Czinner	13	14	13
Fiumei rizs	4700	4900	4900
Fructus	—	—	12
Halte. yesztő	—	—	—
Halkeresk.	—	—	29
Szalámi	32	24	28
Óceán	39	40	39
Püspöki	22	23	32
Tokaji	—	—	50
Villányi	57	90	—

Gáz- és villamossági vállalatok:	19	19	19
Alt. gázizzó	19	19	19
Légszusz	1100	1150	1125
Izzó	750	780	780
Jut-izzó	9	9	9
Auer	325	350	345
Phöbus	42	44	43
Vasmezei	—	—	60
Lámpa	215	240	220
Olajművek:	110	135	130
Marosv.	110	135	130
Olaj	113	123	113

Sörgyárak és szeszipari vállalatok:	280	300	285
Baróti	280	300	285
Részvénytör.	—	—	255
Temesi szesz	46	50	46
Fővárosi sör	170	205	200
Gschwindt	—	—	—
Győri szesz	—	—	17
Keglevich	805	810	805
Királyi sör	75	78	80
Krausz szesz	20	23	22
Pannónia sör	—	—	—
Temesi sör	—	—	—

Szállodák és gyógyfürdők	270	295	290
Hungária	270	295	290
Roy I	54	58	55
Égész	23	26	24
Liget-szan.	190	182	100
Schwitzer	10	12	11
Lukácsfürdő	—	—	—

Textilipari vállalatok:	10	12	10
Wernst. textil	10	12	10
Gyapjamosó	—	—	36
Szőőrkötő	—	—	40
Gölbérger	165	168	168
Gyóni textil	28	28	8
Jut	200	210	200
K. r on	92	97	92
Kender	—	—	93
Pamut	380	400	385
Szegedi kend.	—	—	480
Unio textil	—	—	12
Jaquard	—	—	110

Vegyipari vállalatok:	44	46	44
Chinoin	44	46	44
Danica	—	—	175
Dina	10	11	10
Spódium	260	274	260
Flóra	130	135	130
Hung. mű r.	295	335	295
Keleti-Mur.	40	45	45
Klein szappan	9	10	10
Klotild	137	140	135
Szikra	73	82	76
Tárk	32	33	32
Wander	32	33	32
Szenkéneg	—	—	11
Labor	—	20	20

Különböző vállalatok:	117	118	111
Bárdi	117	118	111
Bóni	410	435	415
Brassói	23	24	23
Corvin-film	27	30	27
Dorogi	—	—	—

Dunánt. sert.	52	56	54
Pap r	52	56	54
Felten	—	—	—
Győri bór	—	—	26
Hungya	38	40	38
Kábel	—	—	—
Királyautó	6	7	6
Östermélő	330	347	330
Gumi	500	525	500
Német mezőg.	—	—	355
Vasutforg.	—	—	300
Isi rrexim	31	34	31
Star	—	—	—
Telefon	220	231	220
T. ruli cipő	—	—	—
Ufo	33	35	34
Sz. looki	9	11	11
Pálfaivai	18	4	241

Falpari vállalatok:	6	6	6
Mercuria	6	6	6
Cserző	29	31	30
Dunaharaszti	9	10	9
Egyesült fa	—	—	—
Fornir	21	23	21
Guttmann	550	580	550
Hazai fa	240	260	240
Hort fa	9	10	9
Kőrösbányai	—	—	5
Kronberger	20	22	21
Lignum	120	125	120
Hitefa	44	45	44
Amerikai	18	19	18
Erdő	6	—	6
Magyar Lloyd	—	—	137
Malomszky	12	12	12
Nemzeti fa	440	445	440
Lichtig	8	9	8
Ofa	650	680	650
Rézbányai	—	—	—
Slavonia	127	130	127
Thék	—	—	—
Nasici	280	300	280
Viktória b.	7	8	8
Zab. bái	170	179	171
Zentli	—	—	200
Erdőbizt.	—	—	34

Közlekedési vállalatok:	1950	2050	1950
Adria	1950	2050	1950
Közuti	30	31	30
Városi	42	43	47
BUR	20	30	29
Dél vasut	91	95	94
MFTK	425	430	425
Lev. n'e	330	345	330
Miskolci	45	49	46
Nova	164	174	168
Államvasut	640	665	640
Tröszt	123	130	123

Vágja ki! Tegye el!
Őrizze meg!

Ha ezt a hirdetést
felmutatja

20%

kedvezményben részesül a:

**HAJDUSÁGI
FÉRFIRUKA
ÁRUHÁZBAN**

ahol dus választékban kapha-
tók tavaszi férfi és fiu-
felöltők a legújabb divat
szerint.

**Sport nadrágok
Csikos nadrágok
Gyermek ruhák**

Mérték utáni rendelésekre
dus választék divatos
ujdonságokban.

Piac-utca 67. sz.

**Tisztviselőknek
árkedvezmény!**

Eke, Borona, Répavágó, Szecskavágó, Plantage és mindenféle
mezőgazdasági gépek

**„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok
és Földbérlok Kereskedelmi r. t. fiókja**
Plac ucca 64. szám.

Gabona, erőtakarmany és magosztály. — TELEFON
SZÁMOK: 13-43 és 12-50.

FEHÉRNEMJÉK
szaját készítésű
készen és méret szerint
HERMANN és FRIEDMANN
Piac-u. 10. sz.
kával szem-
ben.

Nézz meg e heil uj-
donságaita

Brüll Ernő

női divatházában, Plac u. 29.
A Városházával szemben
hol kaphat:

1 méter 80 cm széles sárga vászon	15,000
1 darab himzett női ing	36,000
1 méter francia voal	28,500
1 pár fekete női harisnya	12,000
1 méter mosott sifon	22,500
1 drb. fehér vászon zsebkendő	7,500
1 méter 120 cm széles Neumann scheviott	55,000
1 méter tiszta cérna zefir	25,000
1 drb francia alsó nadrág	45,000
1 drb férfi ing 2 gallér, dupla kézfelével	69,000
150 cm széles fekete kloti, angol	48,000
Kosmanosi kartonok	19,500
Mosó granadinok	24,000
Két oldalas, két személyes kloti paplan	325,000
Férfi ruha és női kosztüm kelmék óriási választékban.	

Áraim valódiságáról vételkötelezett-
ség nélkül meggyőződhet.
Cégre tessék figyelni!

FÉNYKÉPÉSZETI CIKKEK
SPRINGER könyvesboltban.

Jó sikerrel fest

szőrméket, bőrkezttyüket, min-
denféle ruhákat minden színre,
gyász-expresz munkák kívánt időre.
Hungária kelmefestő Vegytisz-
tító Gőzmosó Vállalat Debrecen
Péterfia 4. Tulajd. Libády Andor.
Szaképzett vasalólanysok felvételnek

**Tavaszi női felöltő ujdonságok megérkeztek leg-
nagyobb választékban**

Csoda szép ruhák. Ele-
gáns kosztümök. Divatos
női felöltők covercö, ber-
beri és angol kelméből.
Nappa és antilop kabátok

Eredeti párizsi modell kalapok.

A töl szaz női választékban, plus és szörme kabátok olcsón.

**Mindennemű
szabókellékek**

gépselymek, czérnák és fonalak,
gombok, himző gyöngyök, tresszek
és csipkék

**a legolcsóbban
szerezhetők be**

Bagi és Petrik

rőfös és rövidáru üzletében
SZENT ANNA-UTCZA 5.

Női, férfi és gyermek harisnyák,
vásznak és mosó druk állandóan
raktáron.

Szolid szabott árak.

**3 HAVI
RÉSZELETFIZETÉS**

mellett készítik öltönyt
kosztümöt.

TEGDÉS J.
Péterfia-u. 42. sz.

NAGY

husvétli kiárúsítás

„Parfümerie Ilona”-ban

Szent Anna-u. 1.

Husvétli ajándéktárgyak, festi- és par-
füm cseppelők, Bel- és külföldi illatsze-
rek, szappanok, puderek, kölni vizek
gyári áron alóli kiárúsítása.

FISCHER

ADOLF

ÉS

FIA

Plac-u. 61.

Alapított 1877.

**Angol
szövetek
legnagyobb
áruháza.**

Tavaszi ujdonságok

férfi és női gyapjuszövet
különlegességekben

megérkeztek!

Legolcsóbb árban
férfi felöltők, női köpeny

„COVERCOAT”

Selyem fényű

„Burberry”

Francia

„Rips”

nagy választékban.

Maradékok
leszállított árban!

Vételkényszer nélkül
kérjük a t. közönség
n. b. látogatását.